

Pesta 27 fauru (10 martiu.)

Va esî dominec'a. | Redact.: strad'a arborelui verde nr. 40.

Nr. 9.

Anulu VIII, — 1872.

Pretiulu pe anu 10 fl., pentru Roman'a 2 galbeni.

Epistole estetice catra o copila.

— Dupa Ch. Oeser. —

XI.

Despre geniu si talentu.

Si eu sum de parerea, câ pretensiunea de a ajunge fia-care omu in viéti'a sa la óre-care perfectiune, nu se intielege asié ca si candu fia-care ar fi constrinsu a ajunge la aceea egală si frumósa. Acésta nu este cu potintia, chiar din diferit'a stranieta a singularului, din cauza câ bunulu Domnedieu a imprumutatu differitoru individi differite cantitati de talente si calitatî. Unulu si-va concentrá, ca intr'unu punctu de focu, intréga sa activitate in scrutarea adeverului, altulu in formatiunea lumei esterne, fia aceea ca barbatu de statu, profesoru séu artistu etc. si totu asié si in una si aceea-si viétia a unei dame séu virgine, de si viéti'a loru este cu multu mai egală unei alteia, se afia o represintatiune fórtă differita. Dara fia-care sê nisuiésca in modulu seu a-si procurá o armonía estetica in viéti'a sa. Si in acésta credu, câ veti consimtî cu mine.

Inse nu fia-care dintre moritori este dotat de Creatorulu cu geniulu artii, cu cea mai mare energia a vointiei si cu diligint'a cea mai perseveranta; nimene nu va deveni unu pictor, poetu séu unu componistu de musica, déca nu a primit'o din ceriu.

Este unu ce misteriosu in desvoltarea si

activitatea spiritului artisticu, pe care totu atâtu de pucinu o potemu capacitá, ca si viéti'a si tiesenur'a poterii naturale, care si-trage originea din spiritulu lui Domnedieu.

Spiritualulu nu se pote pipa si prinde cu sensurile pamentesci, si aicea are valóre ceea ce Salvatorulu a dîsu odata lui Nicodemu: „Viéti'a spiritului este asemenea ventului; tu audi bine vuetu lui, nu scii inse de unde merge?“

Pictorulu se simte impulsu a-si incorporá contemplatiunea sa intr'o imagine colorata, lu-impinge spre acést'a fort'i'a dieiesca interna, si creatur'a geniului stâ inaintea ochiului incantatu alu privitorului. Poetulu lasa sê curga ideile si simtiemintele sale prin cuvinte, de óre-ce elu nu pote altcum, elu trebue sê-si reveleze interiorulu; elu canta ca „pasarea pe crengi.“

Atâtu poetulu, câtu si artistulu, primescu consacratatiunea loru din ceriu, rangulu si chiamarea loru de la grati'a lui Domnedieu, éra nu de la fort'i'a si arbitriulu ómeniloru.

Nu este inse nici decum pierdere de timpu, a se ocupá cine-va insu-si cu esercitiulu artiloru. Din ce causa cine-va numai sê decopieze o cadru frumósa, si sê nu desemne si elu o imagine din propri'a sa idea? a compune insu-si odata o melodia, presupunendu, câ are cunos-

cintia despre inventiatur'a armoniei si că are o aplecare vivace spre musica? — din ce cauza cine-va, escitatu print'unu simtiementu séu causatu print'unu evenimentu, să nu-si aduca elu insu-si interiorulu seu la o represintatiune frumósa print'r'o poesía? Este totu-de-una unu ce mai sublimu a produce cine-va insu-si, de cătu numai a fi capabilu a primí o impresiune facuta.

La căti individi nu li-a donat probedinti'a talente, prin care ei s'aru poté delectá pe sine insii-si si pe altii; nu ar fi unu ce absurdú a ingropá tesaurulu in opiniunea, că este pré micu pentru de a poté aduce procente?

Inse acelu talentatu să nu se ridice mai susu de tesaurulu seu, elu să nu se privésca a fi unu geniu, si să nu voiésca a trece frontierele, pe cari natur'a i le-a impus!

Talentulu se va serví cu avantagiu de calea facuta de geniu, va pasî inainte pe drumulu deja deschis, si pote ajunge ici si colo óre-si care perfectiune mai mare; dara elu nu va poté produce unu ce nou esentialu, si influenti'a lui vis-à-vis de posteritate va fi mica.

Noi inse nu trebuie să trecem cu vederea frontierele cari sunt impuse spiritului artisticu.

Artea omenescă nu va poté aparé in viézia nici odata atâtu de perfecta ca o a dôu'a natura, ci singuru numai in intréga sa fortia totu-de-una ea inainte de incorporatiune va fi visibila si simtibila in afara numai ca o contemplatiune interna. De óre-ce cu multu mai nainte de a se poté creá opulu artisticu, ide'a deja esistă in fantasía. Ea descinde ca unu fulgeru din ceriu, si inflama idei peste idei; ea este ca furtun'a favorulu unui momentu.

Dupa marturirea artistilor mari si a poetilor, acest'a e unu timpu plinu de dorere si de deliciu; ei atuncea ambla ca somnambuli, mai fara cunoșcinta si observare a aceloru obiecte ce-lu incungiura, preocupati singuru numai cu creatur'a deveninda in interiorulu lor, pana candu in fine ide'a perfectu desvoltata se infatísia ochiului interiu, care atuncea simte incantarea si fericirea cea mai sublima.

Anticii Greci, cari la tóte, chiar si la fiinti'a cea mai spirituala, i ascriau o viézia sensuala, au inventat imaginea cea mai fortunata pentru formarea unor astfeliu de ideale, candu ei si-imaginai, că o dieitate, pe care o numiau Genius, descindea din Olymp in pieptulu umanu, care apoi i confidentia acea potere mi-

raculósa si creatória, si acelu simtiementu sublimu: entusiasmulu. De aicea ei apoi numira si pe artistu „Genius“, din care apoi s'a formatu modernulu „geniu.“

Numai dupa ce idealulu este perfectu in spiritu, numai atuncea artistulu se apuca de esecutare si de represintatiune.

Astfelui de exempl. artistulu de musica posede deja de multu armonile sale, mai nainte de ce elu fara instrumentu si fara cantare, le transpune in note pe hartia.

De aice si-poté cine-va esplicá, ce li pare imposibilu si miraculosu acelora ce nu sunt initiatu in arte, că de exempl. componistii inchisi in prinsore séu intr'unu locu isolat, compunu fara nici unu instrumentu, si si-esecutéza apoi compozitiunile chiar si in detail cu degetele pe o mésa séu in altu modu, pe langa aceea avendu o placere infinita, pentru că ei audiau in fapta aceea ce aru fi potutu reproduce instrumentele, déca le-aru fi scrisu; cine-va si-va esplicá cum Beethoven, carele in ultimii ani era cu desevarsire surdu, jocá in estasulu celu mai sublimu pe unu pianu discordat si cu cérde rupte, parandu-i-se cui-va că elu cu privirea sa incantata intréba: „Audi tu, ce frumosu!“ si cum fia-care compozitoru gusta in singur'a certire a unei partituri acel'a-si deliciu, ca si candu intr'adeveru s'ar jocá séu cantá.

Aceia, carora artea li este o terra incognita, tienu pe unu astfeliu de entusiasmatu de smintitu, dara in sufletulu lui este o mai mare linisce si armonía a poterilor sufletesci, decătu in capulu speculantului celui mai circumspectu.

Acést'a devine chiaru prin aceea, că in teritoriulu frumosului materialismulu nu are nici o valóre, si totulu depinde de la vivacele spiritu.

Totu in modulu acest'a procede si artistulu plasticu, pictorulu si sculptorulu. Imaginea lui creata in spiritu la inceputu o schitiéza cu pucine linie pregnante, fiindu-i lui deja intregulu visibilu; esecutarea completa pretinde singuru numai o diligentia mechanica, si chiar unu scolariu fara nici unu geniu o ar poté complini, si pote inca mai bine decătu atare maiestru, caruia, cum se intempla adesea, i-a lipsit paciinti'a a-si insusî aceea ce in arte este mechanismulu profesionalu.

Inse opulu artisticu nu-lu mai pote inventa nici unu decopiatoriu si nici unu mesteruristică, precum nu-lu pote inventa nici unu disci-

pulu de la maiestrulu seu, câ-ci toti artistii au numai unu singuru maiestru, si acel'a este Domnedieu.

Vi va fi unu ce usioru a vi imaginá si nascerea unui opu poeticu. Si poetulu lu-pórta unu timpu lungu cu sine imbetandu-se de fericit'a gustare a creaturei lui, pana ce se apuca de esecutarea lui, si numai acésta este ce i face mai multa oboséla si ostenéla, mai multa decâtua la ori-care altu artistu, de óre ce elu are in dispositiunea sa medilócele cele mai neajunse si necomplete, adeca cuvinte si caractere de scrisu.

I. G. Baritiu.

Visulu fericitu.

sta-nópte 'n visu
Ceriulu s'a deschis,
Si-am vediutu susu eu
Chiar pe Dumnedieu,
Si cu vócea sa
Elu me intrebá:
„Spune-mi, fiulu meu,
Ce vrei sê-ti dau eu ?“
Si eu i-am respunsu,
Cu versulu petrunsu:
„Dómne, Dumnedieu,
De vrei sê fiu eu
Celu mai multiamitu,
Celu mai fericitu,
Dâ-mi unu calu ca ventulu,
Iute ca si gandulu,
Sabia usiéra,
Care taie, omóra,
Pusca si pistóle,
Glóntie rotogóle,
Sê plecu la resboiu
Cu sufletu vioiu,
Pentru direptate,
Drepturi vechi, calcate,
Pentru némulu meu
Sê me facu unu smeu,
Si acolo 'n lupta,
Unde toti se lupta,
Si eu sê me luptu,
Ageru, nentreruptu,
Pana ce-oiu invinge,
Pana ce voiu stinge,
Toti dusmanii mei
Mari, grozavi, misiei !“

„Bine, fiulu meu !“ —
Dise Dumnedieu,
Si eu m'am tredîtu, ...
Ce visu fericitu !

1869.

Iosifu Vulcanu.

Nu o mai iubescu.

— Novela originala. —

(Urmare.)

Loculu descrisul erá aprópe de noi, si ajunseram delocu.

— Siedi, — mi-dîse apoi, prindiendu-me cu man'a sa tremuratória, — siedi ací langa mine, p'acestu scaunu de marmore, care e rece ca privirea-ti, rece ca faci'a dtale !

Cuvintele Anei erau totu mai petrundiatórie si eu ér nu m'am potutu retiené de a nu tresarí.

— Dómne ! m'am intrebatu in acestu momentu de tresarire, privindu la faci'a ei, care prin dorerea adanca ce o esprimá atâtu de petrundiatoriu, erá rapítoria, incantatória precum nu o am mai vediutu ; — de ce e dins'a Ana ? ... De ce e ea, care m'a facutu sê suferu atât'a, care mi-a sdrobitu anim'a, mi-a nimicatu fericirea vietii mele, care m'a nenorocitu, si pentru care acum nu mai simtu in peptulu meu sfasîatu de dins'a decâtua numai ura si dorulu neinvigibilu de resbunare ! ... De ce nu e alt'a ? ... alt'a, ca sê o iubescu, sê o iubescu de nou, cu pasiune si mai mare, sê o iubescu pan' la nebunía ! ...

— Siedi, — me intrerupse vócea ei tremuratória, — siedi, si mi-spune, mai fi vei maniosu pe mine, mai urí-me-vei inca ?

La intrebarea acést'a, care a fostu atâtu de intimu si dulce esprimata, incâtu pe altulu l'ar fi scosu din firi, si mai privindu-i faci'a ei atâtu de rapítoria, diarindu-i ochii atâtu de farmecatori, si simtiendu-i man'a ei atâtu de tremuratória, eu devenfi confusu si simtieam câ tremuru. Inse confusiunea si tremurarea mea ér disparura rapede, câ-ci atunci anim'a mea vulnerata si peptulu meu frantu mi-se revolta cu furia si din internulu meu sbuciumatu resună poternicu vócea infioratória : Resbunare ! ...

— Te-am intrebatu, — repetî Ana, vediendu câ tacu, — câ fi-vei inca multu timpu maniosu pe mine ?

Eu inse nisi acum nu i-am respunsu de-

locu. Eu o mai privîsi odata, dar ide'a mea infrișoasă totu-si nu voia să pere din mintea mea, și din internulu meu resună totu mai inspaimantatoriu cuventulu de: Resbunare!...

— Nu-mi respundi? — me intrebă atinsa și mai dorerosu de tacerea mea.

— Ba da, ti-respundu, — incepui acum cu o faciarnică misielésca, — ti-respundu că eu nu-su maniosu, eu nu te urescu!

Ana tresaltă la cuvintele aceste, și pe faci'a ei se ivi o bucurie visibila.

— Nu mai esti maniosu? — me intrebă era în bucuria acăstă.

— Nu, eu nu, ci dta esti și-ai fostu maniosă!

— Ba nu, Iulie, — mi-declară dins'a dulce, — eu nu mai sum maniosă și nu voi mai fi nici odata!

Să la declararea acăstă, eu o prefacere necredibile să cu o rafinaria diavolésca, am privit-o în fața cu o multiamire nespusa. Ochii mei incepura să schinteiă de o fericire adană. I-am prinsu tremurandu man'a ei, și cu o tremurare și mai mare am dusu-o la buzele mele...

— Așie dara, Iulie, — incepù er dins'a, fericita de amorulu ferbinte care schinteiă din ochii mei, și rapita de sarutulu caldu care i l'am depusu pe man'a sa, — așie dara acum faci'a și privirea nu ti-va mai fi așie de rece ca marmorele acestă?

— Nu, Ana, nu! — i-am respunsu cu simpathia cea mai intima.

— Iulie, oh mai spune-mi inca odata, că nu me mai uresci, că nu me vei mai urî?...

— Nu, — i-am respunsu cu ochii plini de amoru.

— Si așie dara, Iulie, vei fi și cu mine vialu, glumetiu, amusantu, placutu?

— Da, — i-am surisu cu dulcetia.

— Si, — continuă dins'a totu mai esaltata, — nu vei mai preferi dara pe Cecilia, pe Minerva?...

— Nu, — o asigurai stringându-i man'a cu caldura.

— Nu vei mai sarí veselu numai în giurulu loru?

— Nu.

— Nu vei mai fură floricele, și nu vei mai impletî buchete numai pentru ele?...

— Nu, — am asigurat o prindîndu-i cu doru amendoue manile și privindu-i în ochii ei cu amoru flacătoriu.

— Iulie! — murmură dins'a acum, pe-

trunsa de privirea mea atâtu de amorosă și stringându-me convulsivu cu manile cari i erau intr'ale mele, — Iulie, dör' me iubesci?...

— Nu cutezu! — i respunsei privindu-o cu unu amoru și mai invapaiatu.

— Cutéza! — eschiamă ea în tremurarea cea mai mare, emotionata și imbetata de amorulu meu. — Cutéza, Iulie, că-ci și eu — te iubescu!...

Si dins'a, în tremurarea și beti'a acăstă amorosă, se lasă în bratiele mele, și si-alină fruntea sa ardietória pe sinulu meu.

Să candu, o tieneam asié în bratiele mele, cu fruntea sa alinată pe peptulu meu, și candu i simtieam sinulu ei caldu și móle, și i simtieam chiar și baterea convulsiva a animei sale, atunci și eu tremuram, ba chiar și lacrime simtieam în ochii mei, — dar tremurarea și lacrimile aceste mi-le-au produsu dorerile mele interne, mi-le-au produsu revoltarea animei mele sdrobite și-a peptului meu sbuciumatu, care strigă acum și mai poternicu și mai ingrozitoriu: Resbunare!...

Si fiindu că dins'a zacea acum asié în bratiele mele și faci'a i éra culcata pe sinulu meu, ea nu mi-a mai potutu vedé faci'a nici ochii mei. Mi-am demascatu dar' faci'a de prefacerea misielésca, și eu ér deveni rece și infrișoasă mórtea, și din ochii mei ér' incepù să schintei ur'a și dorulu nestinsu de: resbunare!

Si eu, cu acești ochi, o am privit lungu și infioratoriu.

— Candu eram omu, — mi-diceam privindu-o asié, — candu eram bravu și laudatul de toti, candu simtieam în mine putere de vietă, candu mi-straluciă viitorulu celu mai mandru și frumosu, și-atunci o iubiam eu atâtu de sinceru, atâtu de infocatul, atâtu de sublimu, — dins'a atunci mi-a despretiuitu amorulu meu, m'a insultatul mai tare decâtul pe celu mai miserabilu cersitoriu, mi-a infiptu pumnalulu nimicitoriu în anim'a mea iubitória!... Si-acum, continuai în mine, candu sum de despretiulu celu mai nenduratu, candu sum unu nepotintiosu, unu miserabilu, candu venitoriulu meu e rusinea său mórtea, și candu acum anim'a mea e mórta pentru dins'a și eu o urescu din totu sufletulu, și numai dorulu nestemperatu de resbunare lu-mai nutrescu în contra ei, — dins'a acum, pentru că me sciu preface misielesce, pentru că me sciu silfă și glumetiu, vialu, amusantu, placutu, pentru că sciu fură o flóre nepretiuita pentru că-i sciu lingusă și faciarí, — dins'a acum vine, și mi-

dîce: te iubescu!... Si candu, oh dómne, continuai in mine totu mai revoltatu, candu erá dins'a féta, candu i-a fostu permisu sê me iubésca, candu poteam sperá amorulu ei, si candu prin amorulu acest'a me potea face celu mai fericitu omu de pe pamentu, — dins'a atunci m'a respinsu cu rusine; si acum candu e maritata, candu nu-i mai potu sperá amorulu ei, candu nu-i mai e permisu ca sê me iubésca, si candu amorulu ei ar fi acum pentru mine cea mai aspra lovitura a sortii mele vitrege, — dins'a, nefericit'a, vine acum si mi-dechiara: te iubescu!...

— Acum e pré tardiu, acum e insedaru! mi-mai dîsei tremurandu infioratoriu. — Acum fericirea mea nimicita, acum anim'a mea ranita si peptulu meu sdrobitu striga mereu, striga fara indurare: Resbunare!...

Si-atunci eu o redicai usioru din bratiele mele.

— Ana! — i dîsei in tonu dulce prefacutu si cu o privire si facia dulce rafinata, — Ana draga, oh mai spune-mi inca odata, spune-mi dulce si fericitoriu, spune-mi câ: me iubesci!...

— Te iubescu! — mi-dechiarà ea petrun-diatoriu.

— Si déca me iubesci, Ana draga, — continuai cu ardore, — oh dovedesce-mi câ me iubesci, acum, delocu!...

— Tu dubitezi! — me infruntà dins'a cu unu farmecu nedescriptibilu.

— Sarutá-me-vei? — o intrebai linu si dulce.

Si dins'a atunci, dreptu respunsu, cu anima palpitanda si cu ochi schintitorii de amoru, si-apropià buzele sale purpuré, ca sê me sarute.

Dar eu atunci, ca si candu unu sierpe veninosu si-ar fi intinsu gur'a dupa mine, ca sê me vineñeze, m'am redicatu rapede si am impins'o fara mila din bratiele mele...

— Perfida! — i-am strigatu cu vócea cu-tremuratória, si faci'a mi-erá rece ér ochii mischintieau de ura si despretiu.

Si rapede me indepartai apoi de langa dins'a, lasandu-o singura, inmarmurita.

Si-apoi, pe carâri laterale, ca sê nu mai intelnescu pe nime, m'am indepartatu si din acestu parcu frumosu, si in urma, ajungêndu a casa, in chili'a mea, eschiamai cu o satisfac-tiune nespusa:

— V'am ajuratu mama si unchiile draga, v'am juratu, câ: nu o mai iubescu!

VIII.

Rivalulu.

Amu vediu la ce stare trista si de compatimitu m'a adusu amorulu meu fantasticu, care in Pesta ajunse la culmea sa. M'a facutu omu neomu. Precum éra scimu, am plecatu apoi cu intentiunile cele mai bune la Vien'a. Dar' ací, ruinatu fiindu deja moralicesce, a trebuitu in curendu sê vedu, sê simtu, câ m'a inghitîtu o prepasthia noua, o prepasthia si mai amara, — a trebuitu, dícu, sê vedu si sê simtu, câ ací, in amorulu meu desperatu, care asemene si-ajunse culmea, — in timpu scurtu, abié de trei ani, m'am ruinatu in modulu celu mai tristu si — materialminte.

Ací, in Vien'a, ca desperatu, ca netrebniciu si nepotintiosu, ca unu perde-véra si vagabundu, am prapaditu si consumatu mai tóta avearea frumósa remasa dupa tata-lu si unchiulu meu iubitu.

Candu, ultim'a-óra, mi-am petrecutu cu Ana in Schönbrun, eu chiar atunci simtieam mai adancu ruinele esistintiei mele morale si materiale. Si candu, dins'a, care m'a aruncatu in prepasthi'a acést'a, mi-dícea atunci dulce cu farmecu, cu amoru petrunsu si cu anima palpita: te iubescu!... eu chiar atunci simtieam mai cumplitu dorile esistintiei mele nimicite prin dins'a, si chiar atunci, dintre aceste ruine ale vietii mele, suná mai tare, mai poternicu, vócea infioratória: Resbunare!

Scimu, — eu mi-am resbunatu.

Dar, candu delocu dupa resbunare ér' am recugetat la starea mea desparata, atunci simtieam câ esistinti'a vietii mele nimicite par' câ s'a mai cutremuratu inc'odata si s'a ruinatu si mai tare, si mi-se parea, câ desperatiunea mea par' câ inca n'a fostu completa, si câ numai acum si-a ajunsu culmea, — si mi-parea si simtieam aceste pentru câ o dorere noua, grea si infioratória, mi-cutremurá peptulu si anim'a mea, si acést'a dorere erá o — mustrare, care mi-tulburá tóta finti'a mea, acea mustrare, câ mi-am resbunatu pré crudu, pré barbaru!...

Inainte de resbunare, candu cugetam la suferintiele cari mi le-au causatu Ana, eu o uriam, si o blastemam, inse intre ur'a si blaste-mele aceste, par' câ mai simtieam inca o mangaiare, acea mangaiare, câ acestu diavolu torturatoriu alu meu, totu-si e atâtu de frumosu, atâtu de rapitoriu, atâtu de angerescu; si mai simtieam inca si acea mangaiare si mai mare, câ pana ací am iubitu-o curatu, am iubitu-o sinceru, câ amorulu meu a fostu innocentu si

nobilu, câ ea nici odata n'a suferit pentru amorulu meu, si câ, de si ea m'a nefericitu prin acestu amoru, dar eu nu i-am conturbatu fericea vietii sale; — dar acum, dupa resbunarea mea cruda si mustratória, acum nici mangaiările aceste nu mi-au mai remasu, au disparutu si ele, nu mi-a mai remasu nimicu, ba numai ce-va mi-a mai remasu — culmea nefericirii mele! . . .

Candu am plecatu din Pesta, amagitu in amorulu meu, eram atunci desperat; dar acum, candu am plecatu si din Viena, delocu a dôu'a dî dupa scen'a din Schönbrun, acum simtieam cutremuratu, câ desperatiunea mea numai acum a fostu — totala.

M'am rentorsu ér la Clusiu.

Din avearea mea considerabila, mai aveam o casa — ruinata. In ea nu mai potea siedé ni-me. N'aveam cu ce s'o reparezu, si asié eram ca far' de ea. Dar fiindu câ avea positiune buna locala, mi-au imbiatu pe ea 10,000 fl., si eu am vendutu si acést'a ultima remasită a bunului meu ereditu.

Dar si in Clusiu numai dôue dîle am remasu, pan' ce mi-am inchieiatu têrgulu. Aci, unde fia-care casa, fia-care pomu si piétra mi-erau o reminiscintia din tinereti'a mea fericita; aci, unde fia-care omu, fia-care copilu me cunoșcea, si in starea misera in care me aflam me compatimiá, ba multi me si despretiuau, aci nu mai poteam remané! . . .

Aci, in desperatiunea mea, mi-am mai cumperutu numai unu — pistolu.

Si-alungatu de compatimirea si despretiulu lumei intregi, alungatu de desperarea mea, am alergatu la mormentulu unchiului meu, ca sê-mi — finescu vieti'a acést'a trista.

Dar candu am vediutu mormentulu din-sului, ruinatu si pustfiu chiar ca si vieti'a mea, me cuprinsera lacrime, me cuprinse o jale amara.

— Iertare! — eschiamai inadusită de dorere cadiendu in genunchi pe mormentu — Iertare! . . .

Si mai privindu apoi inca odata mormentulu ruinatu si pustfiu alu unchiului meu, si infioratu privindu apoi susu la ceriu, ceriulu par' câ mi-a tramisu atunci o idea dulce, alinatória.

— Da, nu, eu nu voiu morf! — strigai petrunsu de id'a mea cerésca dupa o pauza sfâsâtória. — Voiu traí, si déca vieti'a mea nu e mai multu vrednica de nimica, déca in ea nu mai potu face nimica, celu pucinu un'a voiu

face: nu voiu lasá mormentulu unchiului meu iubitu in ruina si pustietate! . . .

A dôu'a dî erá mormentulu netedu si aco-peritu cu flori.

Alergai apoi in orasielulu parintiloru mei, la mormintile loru.

Si-aceste erau ruinate si pustie.

— Iertare! — li strigai lacrimandu si in-genunchiandu, si decisei si mai tare, a trai si a nu mori.

— Mai am, — mi-dîsei — 10,000 fl., si unu pistolu. Cinci sute de fi. mi-sunt destui pe unu anu. Mi-mai dau dar 20 de ani de viétia, ca sê grigescu si cununu mormintile iubitiloru mei, si-atunci, déca pana atunci ceriulu nu se va fi induratu de mine, ca sê me scape de vieti'a acést'a, — atunci mai am acestu — pistolu! . . .

Ca sê nu fiu nici in Clusiu, nici in orasielulu meu natalu, unde poteam sê intelnescu pe cunoscuti de ai mei, m'am retrasu intr'unu satutiu micu, asiediatu intre aceste dôue locuri, aprope de amendôue, si incepui a trai pentru — mormintile iubitiloru mei.

Satulu, care mi-l'am alesu, si in care aveam sê mi-petrecu, ca unu esilatu nefericitu, obosito de luptele grele ale vietii, tota vieti'a mea, mai bine dîsu cei dôue-dieci de ani de viétia, cari mi-i am datu, satulu acest'a, erá, precum am mai dîsu, unu satutiu micu, abié de dôue sute de fumuri.

De la o familia seraca, care erá indetorata pana in grumadiu cărcimariului jidanu, mi-am cumperatu o casa, mai bine dîsu o coliba, cu o gradina mare, dar pustia, si acestu locu mi-l'am destinat, in care Ddieu séu eu mi-voiu luá — sufletulu.

Erá primavéra.

Abié trecura câte-va luni, si cas'a mea erá grigita si frumósa si gradin'a mea, lucrata de mine singuru, erá impodobita de florile cele mai frumóse si alese.

Aveam acum flori destule, din cari sê im-platescu buchete si cunune pentru — mormintile iubitiloru mei.

Si candu gatam lucrulu gradinei, alergam in tota diu'a, acusi la unulu, acusi la celalaltu din satu, li ajutam la lucrulu loru, i inveriam, instruam pe copii, si betrani, pe fetisiore, si femmei, si eu atunci, me rentorceam, a casa, cu indestulire nespusa, câ totu-si, mai sum de ceva folosu, câ totu-si mai potu ajutá cui-va.

Er candu treceam prin satu, ca sê mergu, sê ducu cununile si buchetele mele impletite, sê le punu pe mormentulu iubitiloru mei, atun-

ce audieam pe bietii sateni multiamitori, si opertindu cu iubire sincera dupa mine:

— Acestea e omulu lui Ddieu!... Pe acesta Ddieu ni l'a tramisu!...

Si eu atunci, par cā ēr simtieam, cā mai esiste fericire in lume.

Asié mi-treceau dîlele, asié mi-treceau anii mei.

Intr'o dî mi-deschisei almariulu si mai aflai in elu dóue mī de florini, si — pistolulu.

— Numai patru ani de viétia mai ma! — mi-disei tristu.

Abié finii cuvintele aceste, audii o batatura, si pe usi'a care se deschise intră unu barbatu betranu.

Facia lui erā palida si vescedîta, ochii i erau acufundati adancu sub sprincene, si fruntea sa incretîta si spatele lui gârbovitu, aretau limpede, cā a trecutu prin multe suferintie ale vietii.

Dinsulu, cu pasi tremurandi, si cu o confusiune neesplacabila, se apropiā de mine.

— Nu me mai cunosci? — me intrebă in tonu miscatoriu.

— Nu, — i respusel confusa.

— Nu e mirare! — oftă dinsulu. — Nici eu nu te-asiu fi cunoscute, déca nu te-asiu fi vediutu depunendu cunune si buchete pe mormentulu unchiului teu, — si déca nu asiu fi sciutu, cā numai Iuliu pote fi, care s'o faca a-cesta.

— Oh, spune-mi, te rogu, cine esti, cā-ci eu nu te potu recunósce! — eschiamai cu nestemperu.

— Eu sum baronulu Emiliu B*, — mi-respuscu cu vóce tremuratória.

Eu sarfi atunci, ca sē imbratîsiezu cu cal-dura pe acestu bunu amicu alu meu, care si-atunci, in Pesta, candu toti me despretuiau, candu toti s'au conjuratu in contra mea, si-atunci me iubiā numai singuru, si-atunci mi-remase amicu fidelu.

Elu inse, cu o privire petrundiatória, me retienù cu man'a sa.

— Nu imbratîsiá pe acel'a, — mi-dise, plecandu-si capulu la pamentu, — care nu e demnu de imbratîsiarea ta!...

— Amice! — i dîsei suprinsu.

— Nu imbratîsiá pe acel'a, — continua dinsulu, — care ti-a fostu inimiculu celu mai infriosciatu, care ti-a ruinatu fericirea vietii tale, care te-a nimicitu!...

— Amice! Ce vorbesci? Esti la minte?

— l'am intrebatu privindu-lu si mai suprinsu.

— Da, — suspină dinsulu cu dorere, — sum la minti... si dorere, cā numai acumă sum la minti!...

— Dar, pentru Ddieu, — lu-intreba in suprinderea mea, — spune-mi, de ce vorbesci de aceste? Esplica-te!...

— Da, ti-voiu spune, me voi espliica, cā-ci numai pentru aceea am venit la tine.

Eu lu-priviam cu curiositatea cea mai mare.

— Inse, — dîse dinsulu, — sē siedemu, cā-ci esplicarea mea cere timpu.

Noi ne asiediaramu amendoi, pe unu divanu simplu, dar netedu si curatu.

— Asulta-me! — incepù dinsulu. — Eram in Clusiu. Iubiam o fintia, o iubiam cu patima. Odata, adu-ti a minte, ne-am intēlnit u inaintea unei cofetarîi. Fiint'a mea iubitória, trecu atunci pe dinaintea nôstra, tu devenisi palidu, confusu, inmarmuritu, si eu atunci antâi am aflatu, cā si tu o iubesci, cu ardore si cu patima totu atât de mare. Atunci tu iuce-tasi a-mi mai fi amicu. Atunci devenisi rivalulu meu, si-atunci eu ti-am jurat uura, ti-am jurat u inimicitia!...

(Va urmă.)

Mihaiu Cirlea.

Dorurile mele.

Scumpe june si amatu,
De-ai fi tu la sinulu meu,
Er nu astu-felu departatuu,
Cugeti c'asius mai dorí eu?

De ti-asiu vedé bland'a fatia,
Ce-mi sioptea amorulu ten,
Sbendu din budie-ti totu dulcetia,
Cugeti c'asius mai dorí eu?

De mi-ai dîce inc'odata,
Macaru si câtu de mereu:
„Esti finti'a-mi adorata!“
Cugeti c'asius mai dorí eu?

N'asius dorí eu pan' la mórté,
Avendu-le aste tóte;
Dar fiindu cā-mi totu lipsescu,
Dorurile-me totu mai cresc.

Paulina.

Amoru si dincolo de mormentu.

— Novela. —

De Ponson du Terrail.

(Urmare.)

Este fórte anevoia a prícepe dispusetiunea spirítului unui omu, care a trecutu prin tóte acele, prin cari trecuse Ralph in diu'a acésta.

Elu era in o agitatiune despre care mai nainte de aceea nu avea nici idea. Numai acuma simtî pe deplin impresiunea care o facă a supra dinsului acea frumósa dama spaniola, cu care se ocupă din tóta profunditatea sufletului seu.

Dara nu era in stare a-si esplicá cele intemperate cu dinsulu. Elu nu credea in spirite, nici in fiintie, cari sê se rentórcă din cealalta lume.

In anii cei mai din urma scapase de aplecările fantastice, celu pucinu asié credea dinsulu, si nici nu cugetă ca chiar impresiunea poternica care o esercese a supra-i acésta scena, sê fia in cea mai strinsa legatura cu natur'a supersticioa a junetiei. Ce sê cugete, ce sê créda elu acuma? Séu este ce-va legatura intre pamentul acest'a si cealalta lume, séu in urma este o insielatiune?! Dara óre pe cine ar fi potutu interesá de a-i reaminti acelu tipu frumosu chiar in castelulu Roche-Noire, pe a careia proprietaréa voiesce a o luá de socia? O óra statu in patulu seu, pana candu in urma se mai linisci in cătu-va... Ori viua ori mórtă, dara acea fantóma a fostu frumós'a Fulmen.

Si acésta de si lu-umplu de acelu fioru estraordinariu, care lu-descépta in noi ori-ce neindatinatu si la parere supranaturalu, totu odata inse i umplu sufletulu si cu unu simtiementu dulce. De cumva se va fi scolatu din mormentu acésta femeia, ori pe calea minuniloru, ori pe cale naturala; destulu câ elu nu s'a insielatu in persóna, pentru câ acésta aparitiune séu a fostu Fulmen insa-si séu umbr'a ei.

Vicomtele in etate de 22 ani nu sciea, câ impresiunile junetiei arare-ori se stergu din memoria. Prin acésta intemplatse desceptă de nou in dinsulu credint'a in lucrurile supra naturale. In urma catra deminétia sub impressiunea langedimeei causate prin oboséla, adormì.

~~~~~

Candu se desceptă, radiele sórelui strajuciau deja in odai'a lui. Se scolă, caută in giur si recugeta la pasulu de nótpe si era de parere, câ numai a visat. Nici nu potea fi aceea altu-ceva decât unu visu, cugetă elu, pentru câ omulu déca se desceptă din somnu, cugetă câ a trecutu peste acea ce a vediutu in visu. Si totu-si dinsulu si-aducea curatu a minte, câ inca n'a fostu adormitu candu s'a infatisiatu Fulmen inaintea lui.

Unu cantu caracteristicu si monotonu, care suná de sub ferést'a dinsului, i conturbă cugetele. Se scolă si se imbracă cu graba. Suná clopotielulu, si indata se presintă unu servitoriu.

— Ce se petrece acolo diosu? Ce cantare se audé? — intrebă Ralph.

— Se inmormentéza Ioanu Denis, — respunse servitoriu.

Acésta reamintire éra-si rapì pe Ralph in lumea

minuniloru, si din nou se desceptara in sufletulu seu cele intemplate in diu'a si nótpea de mai nainte.

— Nu e óre acestu castelu unu locu alu farmecelor, in care chiar asié se potea scolá din mormentu sufletulu neliniscitu alu tinerului conduceatoriu, ca si alu Fulmen-ei?! — se intrebă elu.

Si la lumin'a dilei de securu potea meditá mai bine a supra acestora. Dara in sufletulu dinsului era inca totu intunerecu si nelinisce.

Indata ce s'a imbracatu, grabi in curte si intră in capela. Voiea sê mai véda inca odata cadavrulu lui Ioanu Denis, pentru a se convinge câ óre sémena in tóte cu acel'a? In capela era poporu imbracatu in doliu. Preotulu binecuvantá pe repausatulu. — Ralph a mersu mai aprópe, dar observă câ sarcofagulu e déjà inchis. Asié dara a intardiatu. Ralph fu de facia pana la finea ceremonielor funebrale, elu vediù candu se asiedia sarcofagulu in mormentu. Apoi parasi capela morosu si acufundatu in cugete.

— Buna deminéti'a vicomte! — i se adresă cine-va cu blandétia.

Caută in susu, si observă in o feréstra pe baronulu in paltonu verde de venatória, pe capu cu o palaría trei-anghiularia si de o lature cu buchinu de vénatu.

— Ascépta pucinu... indata voi veni si eu in diosu! — disse, si peste unu momentu betrântulu domnu era langa elu si i strinse cu cordialitate man'a.

— E bine, cum ai dormit? Speru câ binisioru! Dta ai fostu fórte obosito. Visat'ai ceva? Se crede peste totu, câ aceea ce viséza omulu in nótpea antáia in o casa straina, de comunu se realizéza.

Ralph respunse cu óre-care abatere si nu fara de tóta preocupatiunea.

— Precum vedu, dta vini din capela, — disse baronulu. Bietulu Ioanu Denis! Cătu de tineru trebuì sê móra! Elu era unu sufletu neliniscitu si inca din cea mai frageda copilaria, avea o natura estraordinaria. Dinsulu apartienea domesticilor mei, si pentru aceea i-am concesu sê se odihnesca pentru eternitate, in cript'a de sub capela... Dara cauta numai cătu sunt de nelinisciti canii! Si intru acésta esì din cotetiu o cétéa intréga de cani de vénatu, legati doi câte doi. Pucinu mai departe unu paicu tienea de fréu doi cai de vénatu minunati.

— Sê mergemu acum la dejunu, si apoi la vénatu. Vina!

Luă de bratiu pe Ralph si lu-conduse susu la refectoriu.

Sub restimpulu dejunului decurse conversatiunea despre timpulu atâtu de favoritoriu pentru vénatu si despre gliganulu celu minunatu, care fu descoperit u de curundu.

Candu pasfra in refectoriu, Ralph indata dede cu ochii de Ermina, care siedea langa caminulu celu mare. Era-si i paru farmecatória acésta copila, dara totusi ce diferintia intre ea si intre Fulmen!... Fulmen inca si ca umbra i parea mai vióia decât acésta figura delicata, alba si pucinu palida, ca compusa din lumin'a lunei si fulgi de zapada.

Ralph éra-si se incumetă a aruncá o privire a supra portretului Fulmen-ei si éra-si si-uită ochii infipti pe acel'a. — Oh! pe acestu pamentu una singura femeia s'a nascutu pentru dinsulu, pe care o a iubitu

cu totu foculu sufletului seu, — si acésta a fostu Fulmen.

Ralph abié potu respunde Erminei candu acésta lu-intrebă, câ ce a visat si cum a dormit? Si tine-r'a copila inca se parea preocupata.

Ralph numai cu mare anevointa gustá din bu-cătile de friftura, cari baronulu le gramadí cu de a sil'a inaintea lui, si din cari acest'a mancà cu apetit mare, si vinulu care lu-pusese Ermina in unu pocalu de argintu inca abié lu-atinse cu buzele sale. Cugetele lui se ocupau cu evenimentele din nótpea precedenta, cu Fulmen.

Orologiulu sună dicee.

— E timpulu de a ne urcă pe cai! — dîse baronulu redicandu-se de pe scaunu. Adi intru adeveru vomu avé o dí forte placuta!

— Ce potere juvenila are si acuma baronulu! — dîse vicomtele redicandu-se.

— Oh! tatalu meu e inca totu june, de căte ori e vorba de venatu séu de calaritu! — responde Ermina cu unu surisu usioru.

Ralph i sarută man'a. Feciór'a tresari candu i se atinse man'a.

— Ore scie ea, câ in acestu castelu locuiesc spirit? — cugetă cu ingrigire Ralph. — Nu! de siguru ea nu scie acést'a!...

Si totu-si de odata o intrebă:

— Domnisióra! credi dta in spirite?

Ermina devení palida, dara totu-si avù destula presintia spirituala pentru a responde cu unu surisu fortiatu:

— Ba, eu nu credu!

Paliditatea acést'a nu potu trece neobservata de atentiunea vicomtelui. I lasă man'a, bâlbâi câte-va cu-vinte si urmă baronului.

Acest'a se aruncă cu repediune in siea si dede cu bucinulu semnu de plecare. Ralph se urcă pe unu calu micu, dara forte si blandu, si plecara in galopu catra campulu coperit cu zapada.

~~~~~

Déca cine-va e venatoriu passiunatu, nimica nul distrage si nu-lu face a uită cugetele mai multu, decât chiar venatulu, pentru că acest'a poftesce o in-cordara corporala si in parte si spirituala: mai cu séma déca venarea se intempla de pe calaria si respectivulu pentru antâia data urméra compani'a in o padure necunoscuta. Ralph inca se simtì de totu restaurat u candu calari mai departe in aerulu rece.

Padurile de la Roche-Noire se ivira in o estensiune enorma. Sórele straluciá in cea mai curata lumina a ernei, si representá cele mai admirabile ornaminte de diamantu, pe cristalele de ghiatia si pe buraiulu arborilor. Frundiariele indesuite si plecate in diosu, la cari caii erau dedati cătu de bine, pretindeau calareti esercitati; destulu atât'a, câ Ralph se simtì usioratu deplinu, si fenomenulu de nótpe séu de locu séu numai pe unu singuru momentu i coplesì spiritulu. Venarea din ce in ce devení mai interesanta.

Din vuietulu gonaciloru si din versulu ici colo resinatoriu alu bucinelui potu deduce, câ aici au de lucru cu o fiéra atâtua de deprinsa, care ar fi in stare a pacalí si pe gonacii sei. Dara cu atâtua mai multu se desceptă in dinsulu stremurulu, de a insielá si impusca acést'a fiéra. Inse din ce in ce si-vedea mai pierduta

acést'a sperantia, pana candu peste pucinu incepù a-i pierde urm'a, si ajunse in codrulu intunecosu si enormu, de unde din ce in ce mai din departare se audiea vuietulu gonaciloru si versulu bucinului, pana candu in urma perira cu totulu.

De-si dinsulu grabi indata in directiunea sunetului, regiunea coloniosa si reverberulu zapadei lu-du-sera in ratecire, si dinsulu se simtì de totu singuru in padurea necunoscuta. Suflă si elu in bucinu, dara nu capetă nici unu responsu.

Se pierdù de compania.

Incepù a se cugetá, ce sê faca? Nu sciea de locu calea, ma nici nu se potea celu pucinu orientá, câ in ce directiune zace castelulu Roche-Noire?

Asié dara lui Ralph nu-i remase nimicu de facutu, decât sê-si lase calulu sê mérga dupa placulu seu, in catrau lu-va conduce instinctulu lui de animalu. Inse nici calulu nu se scie orient'a cum se cade, si acum apucá pe unu cale, acusi pe alt'a.

Sórele incepù a se plecă si timpulu se reci in modu insemnatu. Ralph luă mantéu' a asiediata pe siea, si se imbracă cu ea. Peste pucine mominte se intunecă padurea, pe cătu numai se pote intunecá o regiune coperta cu zapada.

Ralph nu află de locu de ceva aventura pré placuta a petrece in liberu o nótpe de érna. Si-impintină dara calulu, ca ori si in catrau sê ajunga cătu mai curundu sub acoperementu. Animalulu destinsu sê si lili inainte, dara de odata se oprì, incepù a-si tinde urechile si tremurá.

— Ce pote sê fia caus'a? De ce se teme calulu acest'a? — cugetă cu ingrigire junele.

Impintená de nou calulu, dara acest'a nu voi a se miscá din loculu seu. Ralph si-incordă ochii prin intunecime si observă nu de parte o figura négra sie-dindu pe unu trunchiu de arbore.

— Ah! — esclamă cu bucuria. Numai ce voiu află unu omu, care sê me condua la drumu.

Calulu acum incepù a se plecă la impintinare si pasi căti-va pasi inainte.

Ralph fara de voia se cutremură, candu se ridică figur'a de pe trunchiu.

Erá unu bârbatu imbracatu in manecariu si paralia mare, erá padurariulu Ioanu Denis.

— Inse déca totu-si se insiela? — cugetă intru sine. — Se pote ca acést'a sê fia numai o inchipuire a spiritului seu agitat, prin atâte visiuni miraculose, ce i se ivira in cursulu unei dile.

— Holla! amice! Sci-m'ai indreptá la drumulu ce duce la Roche-Noire?

— Pré bucurosu! — responde unu viersu, care cutremură pe vicomtele, pentru că in acel'a recunoscù viersulu lui Ioanu Denis.

Barbatulu vení mai aprope, si Ralph se convinse că acel'a e chiar tinerulu acel'a care l'a condus pe dinsulu in sér'a precedenta la Roche-Noire.

Perulu incepù a-i sbarlî, ér dintii i dardaiau.

Fulmen si ca fantoma a fostu farmecatória, dara figur'a acést'a lu-infioră. Elu potu destinge curatul, câ acést'a e chiar acea facia palida, care o vediu in sal'a funebrala.

(Va urmá.)

N. F. Negruțiu.

S A L O N U

Articoli de picanteria.

(Sarutarea prima, — angerulu cadiutu din ceriu, — o mirésa rara, — ce este mai greu a guverna, — amoruri internatiunale, — unu scandalu destulu de gratiosu.)

La vócea creatoriului, paradisulu pamentescu est din sinulu caosului impodobitu de verdétia si de flori; apele cadeau in cascade de pe stânce, vîrfurile arborilor se cletinău, totulu respiră fericire: numai omulu celu d'antău lingesea in isolarea sa si intrebă de ce pestii in apa, paserile in aeru si tôte animalele de prin paduri glumiau căte dóue si si-impartesiau mii de mangaiări, că-ci elu nu intielesese nimicu la aceste vorbe: „Cresceti si ve inmultiti!“

Si Domnedieu avu mila de dinsulu!...

Si pe candu dormiā, elu scose una din cōstele sale si formă o creatura delicioasa, pe care o numi Eva.

Si Adamu se desceptă.

Si candu vediū langa dinsulu unu angeru consolatoriu, cu perulu lungu unduindu pe umere, cu bratiele albe si rotunjore incruciestate pe unu peptu palpitanu, cu gene lunge plecate peste ochi; cu obrajii de rose, cu budiele vermilii, cu tali'a svelta si eleganta, cu picioarele mladiose si delicate; candu vediū... in fine tôte astă perfectiuni unele mai rapitórie decătu celealte, i se paru că unu velu se luă de pe ochii sei, firmamentulu respandì lumin'a din tôte splendórea sa, florile se balansau mai parfumate pe tulpinele loru, apele murmurau o melodia mai patrundiatória! Fati'a pamentului se reinnoi, natur'a intréga se precipită intr'o imbratisiare universala, si lumile, oprite din ambletul loru, se infiorara de aceea-si sguduitura in momentulu candu ecurile ceriului resunara de cea antăiu sarutare a celui d'antău omu.

* * *

Intr'unulu din cele mai elegante salónе, unu domnu sustineea, că nu ar fi esistandu nici o femeia in adeveru urita, că pe chipulu celei mai pocite totu se gasescu óre-cari schintei cari aducu óre-cum a minte darurile Vinerei; si că tôte femeile sunt angeri cadiuti din ceriu.

— Dara eu, domnule, — dîse o dama plina de spiritu, — dar cu nasulu pleostitu de totu si cu o fisionomia destulu de urita, sum si eu unu angeru cadiutu din ceriu?

— Da, dómna, — respusse dominisorulu nostru: da, esti si dta unu angeru cadiutu din ceriu; numai candu ai cadiutu, ai cadiutu... pe nasu.

* * *

In un'a din cele mai bogate bisericei a Londonei se presintă nu de multu o jună parechia de buna familia, pentru a fi cununata.

Totalu merse bine pana ce ajunse preotulu la formul'a cununiei, prin care promitea femei'a, că va fi pana la mórtă supusa barbatului.

La cuventulu de „supusa“, jun'a dama statu unu

momentu, apoi declară, că nu vré sê spuna unu neadeveru inaintea altariului.

Atunci preotulu maniosu declară, că nu voiesce s'o cunune; mirele dete dreptate preotului.

Dam'a dîse, că mirele scia că ea nu-i va jură supunere, in fine tótă societatea se departă, mirele cu marturii sei in o parte, si mirés'a cu ai sei in alta parte.

Si acum parintii miresei intentéza procesu mirelui, pentru calcarea promissiunii de maritagiu.

* * *

Milton, celebrulu autoru alu Paradisului perdutu, fu intr'o dî intrebatu pentru ce unu rege pote primi corón'a la 14 ani in unele tieri, pe candu nu-lu lasa sê ie o nevăsta de cătu la 18.

— Pentru că, — dîse poetulu, — e mai lesne sê guverne cine-va unu poporu de cătu o femeia.

* * *

Intre reclamatiunile inaintate sub cuventulu de daune castrate prin resbelulu ultimu ambasadurei germane din Francia, figurează une-ori si articole forte „interesante.“

Siepte-spre-diece fecioare din Strelitz au reclamatu de una-di contra siepte-spre-diece oficiori, ca ci să se retraga la respundere pentru fapte interne atiunale amioase.

Optu din aceste patriote sunt copile din clasele mai bune.

Inse fiindu că dupa legile francese asemenea reclamatiuni nu se admitu, nu voru ave succesulu doritul.

Asemenea „daune“ nici nu sunt prevediute in tractatulu de pace de la Frankfurt.

* * *

Éta unu micu scandalu destulu de gratiosu!

S'a arrestatu la Viena pentru hotă de diamante, duces'a Maria de Beauffremont.

Aceste diamante i fusera date cu óre-care condituni de unu giuvaergiu englesu, si ea parasi Londra fara a le platf. Cu ocasiunea perquisitiunii facute la giuvaergiu, politi'a a pusu man'a pe dins'a.

Ea locuiá la Grand-Hôtel din Viena intr'unu apartamentu cu 12 camere.

Dupa presintarea unui certificatu medicalu si dupa reclamatiunea unei forte bogate banchieree vienes, nobil'a dómna a obtienutu autorisatiunea d'a remané a casa, in locu d'a fi transferata la cas'a de arrestu.

Inaintâmu!

CE E NOU?

* * (*, „Institutulu Albina“) va tiené adunarea sa generala constituanta joi in 2/14 martiu la Sibiu. Obiectele deliberatiunii sunt: reportulu comitetului, primirea statutului, alegerea consiliului de adminis-

tratiune, si eventualu : a dôu'a emisiune de actiuni.

△ (Parastasu pentru Gozsd.) În dominec'a trecea mai tôté bisericele gr. or. române din Transilvania, Ungaria si Banatu tienura parastasu pentru re-pausatulu Mecenate Emanuil Gozsd.

✗ (Baluri.) Intelligint'a româna din opidulu Nadlacu, comitatulu Cianadului, a arangiatu la 13 martiu unu balu in favorulu fondului scolasticu alu scólelonu române confessiunale de acolo. — Societatea de lectura a junimii studiôse de la gimnasiulu din Blasius va arangiá in 9 martiu unu balu in folosulu academiei române de drepturi.

= (Museulu de istoria naturala) din Bucuresci s'a inavutîtu cu mai multe obiecte: Sal'a mamiferilor s'a inavutîtu cu o pantera cumperata de la dlu Romanovski. Sal'a paserilor s'a inavutîtu cu o ratiu de China si alta din Carotine si cu o lebada negra, daruite de dlu Grigoriu Sutiu, precum si cu mai multe paseri venate de dlu M. C. Sutiu in Egiptu, daruite acestui museu si preparate in laboratorele seu. Sal'a de reptile s'a inavutîtu cu unu stelione si cu unu crocodilu de aprópe unu stenjenu si jumetate, impuscatu de dlu M. C. Sutiu in Egiptu si daruitu acestui mu-seu, unde s'a si preparatu. In fine grup'a pesciloru s'a inavutîtu cu doi pesci sboratori.

± (Statu'a lui Mihaiu bravulu.) Spre acestu scopu pré laudabilu si adeveratu romanescu, care ar trebuí se imiteze in tôté anghiuurile române in pri-vint'a toturor barbatilor nostri mai renomiti si a tôté evenimentele mai remarcabile din istoria nostra natiunala, se deschisera in Bucuresci liste de subscrip-tiune publica, si, precum ni spunu „Informatiunile“, subscrimerile patriotice se facu in numeru frumosu si in sume considerabile.

‡ (Clubu de dame.) Unu mare numaru de dame din Lemberg s'au constituitu in Societate de clubu, cu scopulu de a inchiria unu salonu, pentru a petrece intr'insulu din candu in candu cu musica, declamatiuni, sorate de dantiu, conversatiune, lectura, scl. Spre acestu scopu au constituitu unu fondu si acuma nu se mai plangu ca mai nainte, câ n'au destula distractiune; din contra, de câte ori se intrunescu in salonulu nulu Societâtii, totu-de-una au ocasiune de a gustá placerile cele mai nobile si mai folositóre.

† (Primulu balu romanescu in Viena) se tienù in 7 martiu in sal'a ospetariei „la calulu albu“ suburbia Leopoldstadt. Venitulu se va dâ in folosulu „Romaniei june“, spre a-si infiintia unu cabinetu de lectura. Comitetul stá din presied. B. G. Popovics, v. presied. dr. Aug. Frundianescu, propriet., si 10 juni studinti. De patrone alu balului binevoira a se promite dd. Matilda Dumba, Maria de Filisianu, si Maria de Marenzeller.

Ѣ (Sabi'a lui Tudoru Vladimirescu,) capetata in daru de la Vacaresci, d. C. A. Rosetti, natiunalulu redactoru alu „Rom.“, — precum anunciaramu si noi — mai eri alalta o scóse de vendiare, in locu de a-o doná vre-unui museu natiunalu. „Semenatoriulu“ din Barladu ca dreptu cuventu se scóla contra atari „pa-trioti“, cari facu specule atât de nepatriotice si corrupitive, cari striga: „Ah sabi'a lui Traianu, intr'o mana de Romanu; cine dâ mai multu?“ Mai multi-siora ambiutiune natiunala, si atunci vomu avé mai multe caractere de fieru, cari acum dorere sunt rare

intre noi ca corbii cei albi, dar cu atâtua mai numerosi „natiunalistii“ speculantii. („Sion. R.“)

= (Cursu telegraficu.) Ministeriulu de agricul-tura, industria si comerciu va deschide in Pesta unu nou cursu telegraficu. Prelegerile la acestu cursu se voru incepe la 15 aprilie 1872 si voru durá trei luni.

✗ (Hymen.) Dlu Iuliu Bardosi, vice-inspectoru scolariu in comitatulu Hunedorei, in 12 januariu a. c. si-a incredintiatu de fitóri'a socia pe dsior'a Irina Nistoru, fiic'a dui preotu Grigoriu Nistoru din Pis-coltu in Biharia.

✗ (Hymen.) Dlu Emanuil Popu, teologu abso-lutu alu diecesei Gherla, a pasîtu la cununia in 29 fauru cu dominisior'a Marta Demianu, fiic'a parintelui protopopu Andreiu Demianu din Negresci, comitatulu Satmariului.

✗ (Hymen.) Dlu Nicolae Tronea, cancelistu la judecator'i'a cercuala regesca in Salisce langa Sibiu, si-a intredintiatu de fitóri'a socia pe dominisior'a Do-chitia Popu, fiic'a parintelui parocu din Ludosiu Georgiu Popu, si nepota a dui Elia Macelariu.

Literatura si arte.

✗ (La Iasi) a mai aparutu unu nou diuariu ji-dano-romanescu, sub titlulu: „Timpulu.“ Noi nu l'amuvieditu.

* * (O interesanta publicatiune literaria) a apa-rutu la Bucuresci. Acésta e o fóia periodica intitulata: „Transactiuni literarie si sciintifice“, redactata de dnii D. Laurianu si St. Mihailescu.

* * (Diuariu romanescu in Venetia.) In Venetia va aparé la 10 martiu unu diuariu romanescu, redac-tatul de confrati ai nostri cari petrecu in Itali'a. Tit-lulu diuariului va fi: „Propagand'a“, si va esî de trei ori in o luna. Pretiulu de prenumeratiune pe unu tri-mestru pentru Austro-Ungaria va fi 2 fl. 40 cr.

* * (Parintele Melchisedecu,) episcopulu Dunarei de josu, a scosu de sub tipariu de curendu urmatóri'a carte: „Lipovenismulu, adeca sîsmaticii seu rescol-nicii si ereticii rusesci.“

= (Din „Resbelulu franco-teutonicu“) de A. Bu-joru a aparutu si brosiurele 4—5, precum si premiulu ce represinta orasiulu Paris.

✗ (La Bucuresci) se publica prenumeratiune la „Cursulu de dreptu civilu“, anulu I. Ese in cinci bro-siure periodice, de la inceputulu anului scolasticu 1871—72.

* * (Societatea diletanta din Clusiu) nu s'a desfin-tiatu, ci — precum afâmu cu bucuria — de nou va arangiá dôue represintatiuni teatrale, un'a in folosulu scólei rom. confesiunale din locu, marti in 12 martiu, re-presintandu piesele „Manfa posturilor, comedía cu cantec in unu actu de V. Aleșandri, si „Balulu mor-tului“, farsa in unu actu de V. A. Urechia, — ér cealalta mereuri in 13 martiu in folosulu fondului scolas-ticu tractualu, cu care ocasiune se va represinta pentru a dou'a óra „Lipitorile satelor“, comedía cu cantec in 5 acte, de V. Aleșandri si M. Millo.

Gume si nu pré.

Ochilarii mei.

Ochii mei nu au tarfa
Să patrunda de-unu popasu,
Opticii cu bucuria
Ochilari mi-punu pe nasu ;
Nu-i portu inse dî si séra,
Adeca necontentitu,
Câ-ci mi-e téma câ nu 'n tiéra
Fanfaronu să fiu numită.
Inse multe lucruri mari
Adesu vedu prin ochilari !
Candu nu-i am pe pasu, mi-pară
Câ unirea s'a finitu,
Câ de adi cu 'ncredintiare
Nu-i nimica de doritu ;
Cum i punu, ei mi-aréta
Pe-asta dîna ce-o iubescu
Peste mari indepartata
De pe tiernulu romanescu.
Vedeti dar, câ lucruri mari,
Eu privescu prin ochilari !
Candu i am pusi in cutia,
Si cu ea in buzunariu,
In pré mandr'a Romania
Nu 'ntelnescu nici unu talharu ;
Cum i-asiediu la ochi, in tiéra
Vedu coticari de totu fatali ;
Chiar din cei ce se declara :
Patrioti pré liberali.

De, apoi nu-su lucruri mari,
Ce vedu eu prin ochilari ?
Scriindu cifre, desea óre
Fara ei, mi-nalucescu,
Câ si eu candu va sub sóre,
Voiu să me inbogatiescu ;
Cum i punu pe locu mi-aréta,
C'asta vecinicu nu va fi,
In a nôstra tiéra lata,
Câtu onestu voiu vietui.
Eta dar câ lucruri mari,
Eu privescu prin ochilari !
Fara dinsii mandr'a-mi draga,
Angeru dulce o gasescu ;
Si câ viéti'a ei intréga
Mi-o jertfesce s'o iubescu !
Dar punendu-i, vedu minune !
Vedu astu angeru incantatu,
Câ adese cérne-mi pune,
Ca si eu l'alu ei barbatu.
Vedeti dar câ lucruri mari,
Adesu vedu prin ochilari !
Câte-o data mi se pare,
Candu cu ei la ochi nu sunt,
C'unu poetu grozavu de mare
Toti me credu pe-acestu pamentu ;
Inse 'n clipa, in minut'a,
Ce-i voiu pune eu pe nasu,
Vedu aevea câ-su din sut'a
Bardiloru fara pegasu.
Apoi dieu nu-su lucruri mari,
Ce vedu eu prin ochilari ?

G. Teutu.

Gâcitura numerica

• de Amalia Sabo.

- 2, 19, 4, 21, 22, 13, 21. Dulce draga tierisióra,
Totu romanulu o adóra ;
1, 18, 23, 20, 5, 17, 7, 6. Cin' a facutu vr'unu me-
ritu,
Cu acest'a-i resplatitu ;
16, 21, 9, 21, 12, 14, 8. Pictur'a lui cea inalta,
De lume-a fostu admi-
rata ;
22, 3, 18, 15, 22, 10. A fostu unu rege tiranu
In imperiulu romanu ;
1—23. Să-lu infiintâmu noi iute,
Literatii să s'ajute !

Deslegarea rebusului din nr. 5 :

„Acuma să incerce Romanii ardeleni ca să devină in drepturi, ca cei d'antâi mosteni !“

Deslegare buna primiramu de la domnii: Urosu Cernescu si Nestor Opreanu.

Post'a Redactiunii.

Sarafoa. Cu procurarea de carti de la Bucuresci nu ne insarcinam. Poftim si scrie dta, ca-ci ai mai multu timpu decatul noi.

Zelau. Ai dreptu. Nu esti in restantia cu nimica, decatul numai cu 1 fl. din acelu semestru (II 1870,) candu in locu de 5 fl. mi-ai tramis numai 4 fl. Atata totu ! Salutare amicala ! Atata ni vei permite ?

Copil'a coditoru. Novela originala. E o incercare primitiva, departe de a se poté publica.

Borodu. Dlui C. Pretiulu pentru semestrulu presinte a incursu. Incatul pentru trecutu, intielege-te cu respectivulu, sollicitandu-lu.

Ploesci. Sum'a a sositu. Multiamita. Cöla prima ti-s'a tramisul pentru siepte prenumeranti. Asceptam cu doru cele promise.

Murani. Am primitu. Cölele reclamate, déca se mai afia, se voru tramite.

Doué floricele. O spunem cu gele, câ... etc.

Serbú-Cianadu. Societ. de lect. Inca nici altii nu le-a primitu. Deci rabbdare !

Aradu. Dlui teologu I. I. A. Nu potemu se primim edarea opului. Dispune de manuscriptu !

Suplementu : Romanulu : „De unde nu este rentórcere“, col'a IX.